

V

Матеріали 4-ї та 5-ї Європейських конференцій міністрів з питань рівності між жінками і чоловіками

*4-а Європейська конференція міністрів з питань рівності
між жінками і чоловіками. Декларація.
Стамбул, 13–14 листопада 1997 року*

*5-а Європейська конференція міністрів з питань рівності
між жінками і чоловіками. Декларація та Програма дій.
Резолюція.
Скоп'є, січень 2003 року*

Передбачити і починати діяльність, спрямовану на сприяння реалізації цілеспрямованої гендерної політики в рамках Ради Європи в різних галузях політики, таких як політика в галузі освіти, соціальна політика, політика в галузі охорони здоров'я, політика щодо біженців і тимчасово переміщених осіб, політика нових інформаційних технологій, молодіжна політика, політика в сфері демографії та стійкого розвитку, політика миру та безпеки, а також політика на рівні місцевого самоврядування.

*З Програми дій, прийнятої
5-ю Європейською конференцією
з питань рівності*

МАТЕРІАЛИ 4-ї ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МІНІСТРІВ З ПИТАНЬ РІВНОСТІ МІЖ ЖІНКАМИ І ЧОЛОВІКАМИ

Стамбул, 13 – 14 листопада 1997 року

ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО РІВНІСТЬ МІЖ ЖІНКАМИ І ЧОЛОВІКАМИ, ЯК ОСНОВНИЙ КРИТЕРІЙ ДЕМОКРАТІЇ

Міністри держав-членів, що взяли участь у роботі 4-ї Європейської конференції міністрів з питань рівності між жінками і чоловіками (Стамбул, 13–14 листопада 1997 рік)

- ✓ вважаючи, що засади демократичного плюралізму, правової держави і дотримання прав людини є основними принципами Ради Європи і являють собою основу для їхнього співробітництва;
- ✓ беручи до уваги значні політичні зміни, що відбулися в Європі протягом останніх років і призвели до розширення складу Ради Європи та до глибоких трансформаційних процесів у європейських державах;
- ✓ відзначаючи, що глави держав і урядів держав-членів Ради Європи, які зібралися в Страсбурзі 10 і 11 жовтня 1997 року на 2-й Самміт Організації, підкреслили “важливість більш збалансованого представництва чоловіків і жінок в усіх сферах суспільства, у тому числі в політичному житті”, і закликали до “продовження діяльності, спрямованої на досягнення ефективної рівності можливостей чоловіків і жінок”;
- ✓ нагадуючи про зобов’язання, узяті державами-членами Ради Європи відповідно до Європейської конвенції з прав людини, а також у рамках Декларації про рівність між жінками і чоловіками від 16 листопада 1988 року, згаданої в посланні Комітету міністрів (від 11 липня 1995 року) до 4-ї Всесвітній конференції зі становища жінок (Пекін, вересень 1995 року);
- ✓ підтверджуючи свої зобов’язання щодо виконання завдань і рекомендацій, викладених у документах, прийнятих міжнародним співтовариством під час роботи Всесвітніх конференцій Організації Об’єднаних Націй, що проходили в 90-х роках, зокрема тих, котрі містяться в стратегічних цілях Платформи дій, прийнятої в ході Пекінської конференції, а також у стратегічних цілях регіональної Програми дій, прийнятої на Підготовчих регіональних зборах на вищому рівні стосовно проведення 4-ї Всесвітньої конференції зі становища жінок (Відень, жовтень 1994 року);
- ✓ констатуючи все ж з великим занепокоєнням, що, незважаючи на значні зміни в статусі, ролі і внеску жінок у суспільстві протягом другої половини цього століття, представництво жінок і чоловіків у владних структурах і на відповідальних посадах, а також їхній доступ до ресурсів продовжують залишатися нерівними;
- ✓ беручи за відправні положення документи, прийняті під час роботи 1-ї, 2-ї і 3-ї Європейських конференцій міністрів з питань рівності між жінками і чоловіками (Страсбург, 1986 рік, Відень, 1989 рік і Рим, 1993 рік), а також результати Конференції на тему: “Рівність і демократія: утопія чи виклик?” (Страсбург, лютий 1995 року) і в цілому праці Ради Європи з проблем рівності й демократії;
- ✓ нагадуючи Рекомендацію n R (96) 5 Комітету міністрів Ради Європи про поєднання професійної діяльності із сімейним життям;
- ✓ підкреслюючи, що, зважаючи на те, що суспільство складається однаковою мірою з жінок і чоловіків, і що розбіжності між особами ґрунтуються насамперед на розбіжностях між статями, збалансоване представництво між жінками і чоловіками в процесі прийняття політичних рішень забезпечило б краще функціонування демократичного суспільства;
- ✓ наполягаючи на тому, що дії, спрямовані на досягнення рівності між жінками і чоловіками, не повинні надалі розглядатися як такі, що цікавлять винятково жінок, але як “ті, що зачіпають усіх членів суспільства — жінок і чоловіків”, і привертаючи до цього увагу суспільства в цілому;
- ✓ вважаючи, що необхідно збільшувати внесок чоловіків у справу досягнення рівності між жінками і чоловіками.

Дійшли згоди з таких питань:

- ✓ посилення демократії вимагає, аби її принципи були вивчені і з’ясовані в межах постійної динаміки дослідницького процесу та прийняття зобов’язань, спрямованих на захист і охорону прав людини: цивільних, політичних, економічних, а також соціальних і культурних прав усіх жінок і чоловіків;

- ✓ досягнення рівності між жінками і чоловіками є невід'ємним складником процесу, що веде до дійсної демократії. Розглянута як попередня умова, участь усіх членів суспільства – жінок і чоловіків – в усіх сферах життя повинна бути цілком гарантована. Демократії повинні усвідомлювати і враховувати важливість рівноправності між жінками і чоловіками;
- ✓ це означає збалансоване представництво обох статей, що є справедливою вимогою і необхідністю для досягнення дійсної демократії, що не може більше зневажати компетенцію, здібності та творчий потенціал жінок;
- ✓ певні перешкоди, що з ними стикаються жінки в сфері збалансованої участі і представництва в політичному і громадському житті, пов'язані зі структурою та функціонуванням виборних систем і політичних організацій, зокрема, політичних партій. Зміни в цій галузі можуть відбутися тільки завдяки участі владних структур, представлених жінками, і підтримці конструктивного діалогу з чоловіками, що дасть можливість їм зрозуміти невідкладність вирішення цієї проблеми за допомогою глибокого реформування процедур політичного представництва й прийняття рішень, що свідчать про недостатнє представництво жінок;
- ✓ маргіналізація жінок у суспільному житті і демократії є структурним чинником, пов'язаним з нерівномірним розподілом економічної і політичної влади між чоловіком і жінкою та стереотипами на рівні поведінки, що впливають із соціальної ролі жінки й чоловіка. Ці соціальні ролі-стереотипи заважають жінкам і чоловікам реалізувати повною мірою свої можливості;
- ✓ рівність вимагає переглянути, з позитивної точки зору і прискорених темпів, структурну організацію влади, яка існує, і рольових стереотипів для обох статей з метою досягнення структурних змін на всіх рівнях і, зрештою, прийти до нового соціального порядку;
- ✓ чоловікам приділяється важлива роль у справі досягнення рівності між жінками й чоловіками, особливо коли вони займають відповідальні посади;
- ✓ більш активна участь чоловіків у приватному житті, пов'язана з їхнім виконанням повсякденних обов'язків, а саме, з турботою про дітей, родину й дім, і більш справедливий розподіл обов'язків між жінками і чоловіками в галузі прийняття рішень у політичному, суспільному і професійному житті поліпшили б якість життя для усіх.

Міністри,

1. ВИЗНАЮТЬ, що мета повинна полягати у встановленні демократії, за якої жінки й чоловіки рівні, що веде до більш повної реалізації справедливості і загальних прав людини, а також до процвітання демократії завдяки урівноваженому представництву жінок і чоловіків;
2. ВИЗНАЮТЬ, що ця мета повинна досягатися за допомогою спеціальних стратегій і за численними напрямками в політичній, суспільній та інших галузях життя, за допомогою участі владних структур, паритетно представлених жінками, і через партнерство жінок і чоловіків, що прямують до загальної мети — досягнення рівності;
3. ЗАТВЕРДЖУЮТЬ, що досягнення рівності між жінками і чоловіками є не тільки обов'язком уряду, але й суспільства в цілому;
4. ПІДКРЕСЛЮЮТЬ необхідність уведення перспективи рівності в усі види політики і програми на всіх рівнях з метою визначення наслідків їхнього здійснення для жінок і для чоловіків, а також поліпшення й розвитку процесу прийняття рішень;
5. НАПОЛЯГАЮТЬ на необхідності передбачити, з урахуванням наявних засобів, відповідні людські й фінансові ресурси для застосування на практиці комплексного підходу до проблеми рівності між жінками і чоловіками;
6. ПІДКРЕСЛЮЮТЬ як основну умову застосування комплексного підходу до проблеми рівності, необхідність удосконалювання знань з усіх аспектів, що стосуються чоловіків і жінок та їхніх умов життя, забезпечуючи організацію дослідницької роботи і збір статистичних даних щодо чоловіків і жінок, проведених з метою досягнення в перспективі рівності між жінками і чоловіками;
7. ЗАЗНАЧАЮТЬ роль, що її чоловіки повинні відігравати в справі досягнення рівності, і визнають, необхідність розроблення спеціальних стратегій для чоловіків;
8. ДІЙШЛИ ДУМКИ, що нові види діяльності, спрямовані на залучення чоловіків до рішення проблеми рівності, повинні доповнити роботу, яка вже проводиться в галузі рівності між жінками і чоловіками;
9. ПОГОДИЛИСЯ з переліком багатогалузевих стратегій, які мають за мету досягнення рівності між жінками та чоловіками, що вважається основним критерієм демократії. Згаданий перелік наведено в додатку до цієї Декларації;

10. **ЗАОХОЧУЮТЬ** уряди, а також усі організації і всі зацікавлені групи, а зокрема, соціальних партнерів і високих чиновників, до впровадження, зміцнення й підтримки ініціатив, що спираються на стратегії, описані в додатку;
11. **РЕКОМЕНДУЮТЬ** Комітету міністрів Ради Європи вжити всіх необхідних заходів для здійснення цілей, заявлених у даній Декларації, а зокрема:

у галузі міжурядового співробітництва:

- ✓ розробити, провести і підтримати публічні кампанії, спрямовані на інформування громадської думки про користь і переваги збалансованої участі жінок і чоловіків у прийнятті рішень;
- ✓ заохочувати й організовувати в державах-членах збір інформації і прикладів позитивного досвіду, а також оцінок результатів уживання заходів, спрямованих на досягнення збалансованого представництва жінок і чоловіків в галузі прийняття рішень;
- ✓ заохочувати і здійснювати дослідження, у тому числі оцінку впливу виборних систем на рішення гендерної проблеми, з метою розробки заходів, що перешкоджають заниженому представництву жінок у процесі прийняття рішень;
- ✓ проводити збори, семінари, конференції, у ході яких чоловіки і жінки могли б разом обговорювати різні теми з урахуванням перспективи рівності, з метою розробки концепції майбутнього розвитку, концепції постпатріархального суспільства;
- ✓ передбачити в межах своєї діяльності по боротьбі з насильством щодо жінок розробку європейського правового інструмента для вирішення цієї проблеми;
- ✓ закликати Раду з культурного співробітництва Ради Європи (CDCC) та її Комітет з освіти (CC-ED) до створення, під проводом Керівного комітету з питань рівності між жінками і чоловіками (CDEG), Групи фахівців з метою розвитку навчального процесу в галузі рівності між жінками і чоловіками, а також організації навчального процесу без стереотипів на всіх рівнях системи навчання;

у рамках Секретаріату Ради Європи:

- ✓ вітати збалансоване представництво жінок і чоловіків на всіх рівнях Ради Європи;
- ✓ вітати розробку зустрічного плану в цифрах для забезпечення оптимального мінімуму відповідальних посад, займаних жінками в рамках Ради Європи;

міністри рекомендують також Комітету міністрів:

- ✓ застосовувати комплексний підхід до проблеми рівності в усіх органах і видах діяльності Ради Європи, і заохочувати всі органи, компетентні в питаннях бюджетування, і програми дій до забезпечення в їхній діяльності очевидності застосування комплексного підходу до проблеми рівності;
- ✓ забезпечити, щоб контроль за виконанням державами-членами їхніх демократичних зобов'язань здійснювався також по відношенню до їхньої діяльності, спрямованої на досягнення рівності між жінками і чоловіками.

Додаток до декларації

Багатогалузеві стратегії дій, що мають за мету досягнення рівності між жінками і чоловіками як основного критерію демократії

А. Рівність у політичному і громадському житті

Уряди покликані:

з метою інформування і привернення уваги громадської думки:

- ✓ внести до плану роботи підготовку політичної декларації, яка затверджує, що рівноправна участь жінок і чоловіків у процесі прийняття рішень зміцнює і розвиває демократію, і взяти на себе зобов'язання з досягнення збалансованого становища статей;
- ✓ здійснювати спостереження і регулярно публікувати цифри, що вказують на пропорційне співвідношення жінок і чоловіків, що займають громадські виборні й невиборні посади;
- ✓ здійснювати дослідження про перешкоди, що ускладнюють доступ жінок до різних інстанцій і рівнів прийняття рішення, і публікувати результати цих досліджень;
- ✓ проводити аналітичні дослідження й організувати вивчення критеріїв відбору, що використовуються у межах процедур призначення на суспільні посади, з метою виявлення елементів, що негативно впливають на шанси жінок бути призначеними, і взяти на себе зобов'язання по

вживанню заходів, спрямованих на їхнє усунення, таких як заснування урядового органу, уповноваженого стежити за станом справ у цій галузі;

- ✓ проводити кампанії, призначені для широких верств населення, а також для вузького кола осіб, і, зокрема, для осіб, відповідальних за посадові призначення, з метою привернення їхньої уваги до важливості збалансованого представництва жінок і чоловіків у сфері прийняття рішень;
- ✓ почати дії в галузі освіти та професійної підготовки, з метою інформування людей, а зокрема, молодь, про важливість участі в політичному житті і збалансованому представництві статей;

з метою запобігання дискримінації і забезпечення рівності між статями в політичному і громадському житті:

- ✓ вивчити вплив різних виборних систем на політичне представництво жінок у виборчих зборах і, в разі потреби, модифікувати або реформувати ці системи з метою здійснення збалансованого представництва статей;
- ✓ заохочувати і підтримувати спеціальні заходи з метою стимулювання і надання жінкам можливостей брати участь у політичному і громадському житті;
- ✓ уживати заходів для дотримання збалансованого представництва статей під час призначень на державні посади, здійснювані урядом, наприклад, пропонуючи установити припустиму межу і визначити число посад, займаних жінками, якого потрібно досягти, а також сприяючи відкритим і гласним процедурам призначення;
- ✓ заохочувати комітети і консультативні урядові ради до здійснення збалансованого представництва обох статей в їхніх структурах, що володіють правом прийняття рішень;
- ✓ забезпечувати збалансоване представництво статей в усіх фінансових структурах, що залежать від уряду, наприклад, призначаючи осіб, що належать до менш представленої статі, у комітети на всіх рівнях, і підтримувати рівновагу в усіх інших фінансових структурах;
- ✓ забезпечувати збалансоване представництво статей під час призначень, проведених одним з міністрів чи самим урядом в усі суспільні комітети, комісії і т.ін., наприклад, шляхом розробки і прийняття відповідних законодавчих або адміністративних заходів, шляхом створення банку даних, що включає перелік усіх жінок і усіх чоловіків, що мають спеціальні знання і компетенцію (експертів), шляхом опублікування цифрових даних про представництво чоловіків і жінок, а також стимулювати інші інстанції, що здійснюють призначення на посади, дотримуватися ідентичної політики;
- ✓ закликати працедавців надавати службовцям (чоловікам і жінкам), що беруть участь у політичному житті, право відлучатися з роботи;
- ✓ підтримувати всіма адекватними способами програми, спрямовані на підтримку рівності статей в політичному житті, в урядах, політичних партіях і/або в неурядових організаціях;
- ✓ прагнути досягнення збалансованого представництва статей у переліках національних кандидатів (чоловіків і жінок), складених для виборів, проведених у рамках Ради Європи, наприклад для виборів у Європейський суд з права людини й інші інстанції Організації;

Політичні партії покликані:

- ✓ розглянути можливість обмеження кількості мандатів, що їх особа може послідовно здійснювати на тій самій політичній посаді;
- ✓ розглянути можливість обмеження поєднання мандатів;
- ✓ розробити і запроваджувати політику досягнення збалансованого представництва статей усередині партії та її апарату, і визначити заходи, що сприяють досягненню цієї мети;
- ✓ розглянути можливість зміни статуту й умов роботи виборних осіб (чоловіків і жінок), з метою зробити політичну галузь більш привабливою для осіб, що мають сімейні обов'язки;

Політичні партії, профспілки, організації працедавців, інші причетні організації покликані:

- ✓ усувати дискримінацію, включати перспективу рівності у свої програми і забезпечувати доступ жінок до керівного і відповідальних органів на рівних з чоловіками правах;
- ✓ надати в розпорядження членів під час здійснення ними діяльності усередині партії (організації) можливість відшкодування витрат, пов'язаних з тимчасовими послугами по догляду за дітьми, і стимулювати складання графіка зборів з урахуванням сімейних потреб;
- ✓ переглянути і привести у відповідність структури і політичні засоби, вдаючися до методу оцінки наслідків їхнього використання для чоловіків і для жінок (*gender impact assessment* – оцінка зовнішнього впливу на стать);
- ✓ проводити спеціальну політику з метою просування жінок на відповідальні посади;

- ✓ переглянути їхні процедури відбору кандидатур і призначення на посади з метою усунення перешкод, що принижують прямо чи опосередковано права жінок під час згаданих процедур;
- ✓ у межах процесу підготовки кадрів сприяти поширенню ідеї збалансованого представництва статей на всіх рівнях партії/організації;
- ✓ підтримувати усередині своїх апаратів роботу жіночих секцій з метою здійснення впливу на політику партії/організації і сприяння висуванню на посади жінок-кандидатів;

Неурядові організації покликані:

- ✓ розвивати діяльність лобістських груп, спрямовану на забезпечення рівності статей у політичній системі і структурах;
- ✓ проводити та/або розвивати діяльність, спрямовану на інформування жінок про їхні громадянські й політичні права;
- ✓ організувати різноманітні навчальні курси для жінок і чоловіків, що розглядають проблему збалансованого представництва статей в політичному та громадському житті;
- ✓ створювати мережі фахівців і організації, що спрямовують свою діяльність на вирішення проблеми збалансованого представництва статей у політичному і громадському житті;
- ✓ вивчати вплив на становище статей різних систем, структур і політичних засобів.

В. Рівність в економічному і професійному житті

Уряди покликані:

з метою запобігання будь-яким формам дискримінації і забезпечення рівності між статями:

- ✓ підтримувати і розвивати активну участь жінок в економіці й у прийнятті економічних рішень;
- ✓ стимулювати і підтримувати зростання числа жінок, що працюють на керівних посадах у ЗМІ;
- ✓ прийняти і провести в дію законодавство, спрямоване проти будь-яких форм дискримінації за ознакою статі, й таке, що гарантує рівність при розгляді кандидатур на ринку праці;
- ✓ викоренити дискримінацію щодо жінок, засновану на їхній ролі та на їхній функції відтворення потомства, наприклад, забороняючи всяке посилення на вагітність у рамках процедури прийому на роботу;
- ✓ бути прикладом для інших працедавців, гарантуючи, щоб в їхніх структурах та в їхній практиці були відсутні всякі елементи дискримінації, і з цією метою вживати заходів для збільшення числа жінок на високих суспільних посадах шляхом, крім інших засобів, розробки і проведення кадрової політики, у якій дотримувалися б принципи гласності і неприйняття дискримінації, забезпечуючи збалансоване представництво жінок і чоловіків у комісіях із прийому на роботу і просуванню по службі, а також аналізуючи методи, що використовуються в сфері праці;
- ✓ заохочувати соціальних партнерів до прийняття політичних рішень, спрямованих на збільшення числа жінок на відповідальних посадах, упроваджуючи відповідні програми для просування жінок по службі; ці програми могли б бути розроблені окремими працедавцями, установами і жіночими організаціями;
- ✓ заохочувати працедавців до розробки політики рівних можливостей на підприємствах, як невід'ємного складника їхньої кадрової політики; виділити відповідні матеріальні і людські ресурси з метою її застосування на практиці, забезпечення контролю й оцінки результатів;

з метою забезпечення однакової оплати рівноцінної праці і рівного ставлення:

- ✓ розробити і застосовувати на практиці закони, що гарантують жінкам і чоловікам право на однакову оплату тієї ж самої роботи і рівноцінної праці;
- ✓ розробити і застосовувати на практиці закони, що гарантують жінкам і чоловікам право на рівне ставлення й рівні можливості; забезпечити рівний доступ до органів правосуддя, надаючи юридичну, фінансову допомогу та інформацію з питань функціонування правових механізмів;
- ✓ стежити за проявом статевої сегрегації ринку праці та за представництвом жінок на високих посадах, у тому числі, на посадах, пов'язаних із прийняттям економічних рішень;

у галузі навчання:

- ✓ сприяти підняттю рівня компетенції жінок, зокрема, в галузі науки й інформаційних та комунікативних технологій, а також у галузях, що потенційно розвиваються;
- ✓ заохочувати соціальних партнерів пропонувати програми навчання й підготовки, як, наприклад, курси персонального розвитку і керування для жінок; коли одна із статей недостатньо представлена, повинні бути запропоновані навчальні курси, з метою дозволити службовцям

(чоловікам і жінкам), що належать до недопредставленої статі, скористатися специфічними можливостями одержання роботи;

- ✓ запропонувати допомогу, консультації і підготовку особам, що бажають створити своє власне підприємство, з урахуванням специфічних труднощів, з якими стикаються жінки, що створюють свої власні підприємства, включаючи їхній доступ до кредитів;
- ✓ заохочувати жінок до активної участі на ринку праці за допомогою заходів, що стосуються, зокрема, молодих жінок, жінок, яким доводиться шукати роботу на ринку праці після перерви, а також безробітних жінок; при цьому надавати їм консультації та здійснювати їхню підготовку на спеціальних курсах;

для привернення уваги громадської думки:

- ✓ упроваджувати таку правову систему, що враховувала би принцип рівності між жінками і чоловіками, наприклад, організувати спеціальні навчальні курси для суддів і адвокатів;
- ✓ організувати курси для членів уряду, високопоставлених державних та інших чиновників у випадках, коли ведеться активна й ефективна політика із застосуванням комплексного підходу до проблеми рівності;
- ✓ сприяти приверненню уваги викладачів (викладачок) до питань, пов'язаних із роллю жінок і чоловіків у демократичному суспільстві і з їхнім внеском у справу досягнення рівності;
- ✓ включити в курс підготовки чиновників лекції з питань рівності між жінками і чоловіками;
- ✓ стимулювати ЗМІ до проведення навчальних курсів з питань рівності для їхнього персоналу;

Соціальні партнери, такі як профспілки, працедавці, політичні партії,

а також інші компетентні органи закликаються до таких дій:

- ✓ уживанню заходів для усунення різниці в заробітній платі між традиційно жіночими і чоловічими професіями, здійснюючи переоцінку професій, традиційно закріплених за жінками; процес переоцінки повинен проводитися одночасно жінками і чоловіками;
- ✓ дотримувати принцип рівності в ході всіх трудових переговорів, залучаючи до участі в них як жінок, так і чоловіків, і гідно оцінюючи рівень кваліфікації жінок;
- ✓ забезпечити на паритетних правах проведення навчальних курсів для службовців (чоловіків і жінок);
- ✓ погодити проведення політики, спрямованої на підвищення компетенції жінок, їхніх знань і їхніх здібностей, наприклад, за допомогою проведення спеціальних підготовчих курсів;
- ✓ погодити проведення спеціальної політики, спрямованої на просування жінок на відповідальні посади, у тому випадку, якщо їхнє представництво є недостатнім;
- ✓ включати питання про рівні можливості в їхню кадрову політику, аналізуючи і вносячи зміни, якщо це необхідно, до наявних документів і у сталу практику в тому, що стосується процедури прийому на роботу, оголошень про прийом на роботу, відбору кандидатів (чоловіків і жінок), програм навчання і просування по службі;
- ✓ збирати і періодично оновлювати статистичні дані, по кожній із статей окремо, стосовно показників, що дозволяють проводити постійну порівняльну діагностику положення жінок і чоловіків на підприємстві;
- ✓ привертати увагу підприємств, що служать, до важливості принципу рівних можливостей, і, зокрема, осіб, що займаються керівною й управлінською діяльністю, роботою з набору кадрів, відбору кандидатів і навчання;
- ✓ боротися з сексуальним домаганням на робочих місцях, вживаючи законодавчі заходи, затверджуючи директиви або діючи шляхом укладання колективних договорів, що мають за мету захищати гідність жінок і чоловіків на роботі (посилання: ст. 26 Переглянутої європейської соціальної хартії), і здійснювати дії з метою перетворення в життя цих заходів, таких як кампанії із привернення уваги службовців до даної проблеми, заходу для стимулювання до її рішення, проводячи консультації і забезпечуючи підтримку, а також за необхідністю представляючи інтереси сторони, що постраждала (чоловіків або жінок);
- ✓ сприяти проведенню регулярних зустрічей між працедавцями і службовцями (чоловіками і жінками), у ході яких розглядаються перспективи просування по службі та потреби підприємства (дискусії з питань професійної кар'єри);
- ✓ забезпечити застосування комплексного підходу до проблеми рівності статей у межах їхньої спільної діяльності, включаючи ре(організацію), поліпшення і розвиток політичних процесів з метою впровадження в них перспективи досягнення рівності статей, за допомогою підготовки всіх службовців (чоловіків і жінок) з питання про наслідки, що їх може мати порушення збалансованого представництва жінок і чоловіків.

С. Поєднання сімейних обов'язків з політичною і професійною діяльністю

Уряди покликані:

- ✓ сприяти гармонії і партнерству між жінками і чоловіками в рамках родини та суспільства, а саме, справедливому розподілу обов'язків і проведенню національної політики, що дозволяє поєднувати їхню професійну діяльність і сімейне життя;
- ✓ визнати, що поділ професійних і сімейних обов'язків між жінками і чоловіками несе переваги для суспільства в цілому, і впровадити цю концепцію в життя;
- ✓ прийняти адекватне законодавство, що стимулює заходи і/або положення, спрямовані на заохочення рівного поділу батьківських обов'язків між жінками і чоловіками; вони могли б включати зразки гнучких графіків роботи, реформу пенсійної системи, інфраструктури, пристосовані до потреб родин, адекватні соціальні служби;
- ✓ надавати підтримку і допомогу в створенні служб по догляду за дітьми й особами, які потребують догляду, як для жінок, так і для чоловіків, з метою полегшити покладені на них сімейні обов'язки;
- ✓ застосовувати протягом усієї професійної діяльності систему відпусток з родинних обставин або з причини професійної підготовки, а також, якщо це необхідно, надавати відпустки по догляду за дитиною, розподіляючи їх порівну між батьками і матерями, й організувати їх за гнучкою системою, з метою врахування інтересів як жінок, так і чоловіків;
- ✓ адаптувати систему соціального захисту населення та податкову систему до розмаїття робочих моделей, а зокрема, адаптувати політику, що гарантує адекватний захист у рамках трудового законодавства і соціального захисту, до трудящих (чоловіків і жінок), що працюють неповний день, а також до трудящих (чоловіків і жінок), що виконують погодинну, сезонну роботу і роботу вдома;

Працедавці покликані:

- ✓ сприяти створенню і розвитку гнучкої системи організації праці, що дозволяє службовцям (чоловікам і жінкам) відповідати вимогам родини і виконувати сімейні обов'язки, наприклад, полегшуючи доступ до роботи неповний день для тих чоловіків і жінок, що цього бажають, до роботи на відстані (робота, керована на відстані за допомогою засобів обчислювальної техніки, надомна робота), за умови забезпечення відповідного захисту їхніх прав;
- ✓ сприяти розвитку професійної кар'єри, включаючи можливості просування по службі, створюючи при цьому умови праці, що дозволяють гармонійно поєднувати професійні і сімейні обов'язки;
- ✓ брати участь, у плані фінансової чи іншої підтримки, у наданні службовцям (чоловікам і жінкам) послуг по догляду за дітьми і родиною;
- ✓ сприяти організації праці, що враховує інтереси родини, наприклад, проводячи збори й організуючи навчання у встановлені робочі години;

Соціальні партнери покликані:

- ✓ гарантувати, щоб колективні договори містили в собі положення, які сприяють гармонійному поєднанню професійної діяльності і сімейного життя, що стосуються, наприклад, відпусток для батьків, неповного робочого дня, гнучкої системи організації праці.

Д. Заохочення рівності в демократичному суспільстві: роль чоловіків

Уряди покликані:

з метою сприяння застосуванню комплексного підходу до проблеми рівності між жінками і чоловіками, а також виходячи з того, що проблема рівності між жінками і чоловіками торкається всього суспільства в цілому:

- ✓ спонукати чоловіків до досягнення рівності в галузі їхньої компетенції, з огляду на цю перспективу в їхній роботі;
- ✓ спонукати чоловіків до оцінки в галузі їхньої діяльності наслідків і впливу політичних ініціатив, що мають за мету встановлення рівноваги в становищі жінок і чоловіків;
- ✓ звернутися до керівників підприємств або до голів адміністрацій для того, щоб вони визнали, що здійснення чоловіками ролі батька є позитивним чинником, у тому числі і для роботи;
- ✓ заохочувати підвищені вимоги до поведінки всіх тих (чоловіків і жінок), хто бере участь у суспільному житті і, зокрема, вітати поведінку, що виключає дискримінацію, серед членів урядів і високопоставлених чиновників;

в тому, що стосується привернення уваги чоловіків до проблеми рівності між жінками і чоловіками:

- ✓ сприяти приверненню уваги членів уряду і високопоставлених посадовців до проблеми рівності між жінками і чоловіками, наприклад, організувати навчальні курси;
- ✓ включити в курс навчання службовців питання рівності між жінками і чоловіками;
- ✓ висвітлювати еволюцію ролі чоловіків і жінок для того, щоб громадськість зрозуміла і надала підтримку чоловікам, що беруть на себе виконання нетрадиційних ролей;
- ✓ розвивати види діяльності, такі як конференції і кампанії, спрямовані на досягнення рівності між жінками і чоловіками, для того щоб вирішення цієї проблеми стало предметом інтересу для чоловіків; йдеться, наприклад, про заохочення чоловіків за допомогою цих методів до усвідомлення їхньої ролі в сімейному, професійному житті й у суспільстві з метою здійснення ними персонального внеску в рішення проблеми рівності і проведення активного співробітництва; з тією ж метою заохочувати жінок до усвідомлення ними їх нової ролі в сімейному житті;

у галузі навчання та освіти:

- ✓ заохочувати змішаний склад педагогічних колективів усіх рівнів, а також служб з надання допомоги родинам;
- ✓ підтримувати програми з навчання та освіти, починаючи з дитячих садків і початкових шкіл, з метою розвитку і надання підтримки в застосуванні нових методів соціалізації дівчаток і хлопчиків, і перешкоджання укоріненню стереотипів про традиційні ролі жінок і чоловіків;
- ✓ підтримувати програми навчання й освіти, призначені для чоловіків, з метою забезпечення рівного поділу обов'язків у питаннях навчання дітей, а також програми, призначені для жінок, аби вони погодилися з участю чоловіків у вирішенні цих питань;
- ✓ зменшити і намагатися викоренити чоловіче насильство у відношенні до жінок, забезпечуючи виховання, що ґрунтується на принципі поваги до ближнього та адресоване чоловікам, що вдаються до насильства, а також підтримуючи ініціативи практичного і терапевтичного характеру;

у галузі досліджень:

- ✓ поліпшувати знання чоловіків і жінок з усіх аспектів, що стосуються їхніх умов життя, забезпечуючи проведення досліджень і збір статистичних даних про чоловіків у світлі перспективи досягнення рівності між чоловіками і жінками;
- ✓ сприяти проведенню досліджень про наслідки для ідентифікації чоловіками своєї особистості, змін, що відбулися в їхній кар'єрі, житті, і вимоги з боку жінок;
- ✓ сприяти проведенню досліджень про взаємини чоловіків і про способи адекватної ідентифікації ними своєї особистості.

ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО РІВНІСТЬ МІЖ ЖІНКАМИ І ЧОЛОВІКАМИ У КОНТЕКСТІ 50-ї РІЧНИЦІ РАДИ ЄВРОПИ

Міністри держав-членів, що взяли участь у роботі 4-ї Європейської конференції міністрів з питань рівності між жінками і чоловіками, яка відбулася у Стамбулі 13-14 листопада 1997 року;

Відзначаючи, що глави держав і урядів держав-членів Ради Європи, котрі зібралися в Страсбурзі 10 і 11 жовтня 1997 року на 2-й Самміт Організації, підкреслили “важливість більш збалансованого представництва чоловіків і жінок в усіх сферах суспільства, у тому числі, в політичному житті” і закликали до “продовження діяльності, спрямованої на досягнення ефективної рівності можливостей чоловіків і жінок”;

Нагадуючи про зобов'язання, узяті державами, що взяли участь у роботі 4-ї Всесвітньої конференції зі становища жінок, яка відбулася в Пекіні в 1995 році, а також про внесок Ради Європи в роботу цієї конференції,

Нагадуючи, що в 1999 році відзначалася 50-а річниця Ради Європи,

НАГОЛОШУЮТЬ на необхідності підбиття підсумків успіхів, що були досягнуті у державах-членах, а також на необхідності помножити зусилля для проведення в життя Програми дій, прийнятої на 4-й Всесвітній конференції зі становища жінок, і висловлюють бажання, щоб це питання було вивчено належним способом у контексті 50-ї річниці Ради Європи,

ПІДКРЕСЛЮЮТЬ, що головне – це зміцнити в рамках Ради Європи міжкультурне співробітництво в галузі досягнення рівності між жінками і чоловіками, а зокрема, роль чоловіків у вирішенні даного питання.

МАТЕРІАЛИ 5-ї ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МІНІСТРІВ З ПИТАНЬ РІВНОСТІ МІЖ ЖІНКАМИ І ЧОЛОВІКАМИ

Скоп'є, 22 – 23 січня 2003 року

ДЕКЛАРАЦІЯ. РІВНІСТЬ СТАТЕЙ: КЛЮЧОВЕ ПИТАННЯ ДЛЯ СУСПІЛЬСТВ НА ЕТАПІ ЗМІН

Міністри держав, що беруть участь у роботі 5-ї Європейській конференції міністрів з питань рівності між жінками і чоловіками, що відбулася в Скоп'є 22-23 січня 2003 року:

ПІДТВЕРДЖУЮЧИ прихильність держав-членів Ради Європи до основних принципів плюралістичної демократії, а саме до верховенства закону і дотримання прав людини, повноправною складовою яких є рівність статей;

ПІДКРЕСЛЮЮЧИ важливість діяльності Ради Європи за останні 25 років, спрямованої на сприяння ствердженню прав людини для жінок і рівності статей, особливо після демократичних змін у Центральній і Східній Європі, і закликаючи держави-члени підсилити своє співробітництво в даній сфері;

НАГАДУЮЧИ про Декларацію, прийняту на 4-й Європейській конференції міністрів з питань рівності між жінками і чоловіками (Стамбул, 13-14 листопада 1997 року), і підкреслюючи, що рівність між жінками і чоловіками є основним критерієм демократії, що повинна бути збагачена завдяки збалансованому гендерному представництву в політичному, суспільному і професійному житті, а також більш широкій участі чоловіків у приватному житті і відповідальності, насамперед стосовно повсякденного догляду за дітьми, несення родинних і господарських обов'язків;

ПІДТВЕРДЖУЮЧИ, що Рада Європи відіграє ключову роль у сприянні рівності статей у своїх державах-членах, на основі, зокрема, розробки загальних принципів і стандартів для політичних засад забезпечення рівності між жінками і чоловіками в суспільстві, що змінюється, та для боротьби з насильством щодо жінок і з торгівлею людьми;

ЗГОДНІ в тому, що необхідно посилювати вплив програми діяльності Ради Європи в галузі рівності статей на загальноєвропейському рівні, зосередивши цю діяльність на ряді основних питань, пов'язаних з демократичною стабільністю, соціальною згуртованістю і правами людини, відповідно до документів, затверджених на 2-му Самміті голів держав і урядів Ради Європи (1997), а також на Римській конференції з прав людини (2000);

ЗГОДНІ в тому, що рівність між жінками і чоловіками може бути забезпечено тільки завдяки застосуванню паралельних і взаємодоповнюючих стратегій конкретної політики в галузі рівності статей і цілеспрямованої гендерної роботи;

ВІТАЮТЬ роботу Ради Європи із захисту і сприяння правам людини для жінок і згодні, що ця діяльність має бути зосереджена на таких основних завданнях:

1. Сприяння рівним можливостям, правам, свободам і відповідальності жінок і чоловіків;
2. Попередження і боротьба з насильством щодо жінок і з торгівлею людьми;
3. Розвиток цілеспрямованої гендерної роботи, як у Раді Європи, так і на національному рівні.

ЗГОДНІ з такою програмою дій і просять здійснити її Керівний комітет з питань рівності між жінками і чоловіками (ККПР) Ради Європи в співробітництві і/або в тісних консультаціях між іншими органами Організації. Зокрема, Комітет повинен тісно співпрацювати з іншими зацікавленими Керівними комітетами;

ПРОСЯТЬ Комітет міністрів Ради Європи почати здійснення всіх необхідних кроків для виконання з боку ККПР даної програми, шляхом виділення необхідних для цього засобів.

ПРОГРАМА ДІЙ

Завдання I: Сприяння рівним можливостям, правам, свободам і відповідальності жінок і чоловіків

Виходячи з цієї задачі, ККПР повинен здійснити такі заходи:

- ✓ продовжувати свою роботу з розробки стандартів у галузі збалансованої участі жінок і чоловіків у процесі прийняття рішень у політичному і громадському житті, а також розпочати здійснення таких кроків для забезпечення загальних стандартів у масштабах усієї Європи;
- ✓ узагальнювати і поширювати ефективну практику в галузі поєднання професійного та приватного життя з урахуванням гендерних факторів; розвивати нову діяльність у цій галузі з орієнтацією на чоловіків;
- ✓ працювати в напрямку збільшення внеску жінок у сфері попередження конфліктів, з питань миру і безпеки, включаючи міжкультурний і міжрелігійний діалог, і, зокрема, вивчати можливості визначення розробки всіх напрямків політики з метою забезпечення збалансованої участі жінок і чоловіків у процесі прийняття рішень в ході переговорів щодо встановлення миру, попередження й врегулювання конфліктів, а також розбудови суспільств на етапі після подолання конфліктів;
- ✓ розробляти політику та заходи, що допомагатимуть державам-членам приймати і/або переглядати законодавство і плани дій, спрямовані на забезпечення гендерної рівності – у тому числі стосовно рівної участі жінок і чоловіків в економічному житті країни – і на зміцнення національних механізмів гарантування рівності;
- ✓ аналізувати і здійснювати моніторинг розвитку законодавства в галузі забезпечення рівних можливостей, національних планів дій, спрямованих на забезпечення рівності і національних механізмів, гарантування рівності в державах-членах, аби виконувати загальноєвропейські завдання в даній галузі; сприяти активному обміну інформацією і досвідом з даної проблематики.

Завдання II: Попередження і боротьба з насильством щодо жінок і торгівлею людьми

Виходячи з цієї задачі, ККПР має здійснити такі заходи:

- ✓ розвивати норми і стандарти Ради Європи, спрямовані на попередження і боротьбу з насильством щодо жінок і торгівлею людьми і здійснювати моніторинг за виконанням цих заходів;
- ✓ розвивати свою роботу з конкретних аспектів насильства гендерного характеру, пропонуючи норми і/або стратегії для боротьби з цим типом насильства;
- ✓ розвивати свою роботу з теми “чоловіки і насильство щодо жінок” на основі нових видів діяльності, що будуть визначені в даному Комітеті;
- ✓ продовжувати свою роботу і переглядати її в тому, що стосується загальних цілей і стратегій, спрямованих на попередження і боротьбу з торгівлею людьми, і розпочинати ініціативи, що можуть бути необхідні в цьому відношенні;
- ✓ збільшувати свою підтримку у сфері боротьби з торгівлею людьми, у взаємодії з відповідними міжнародними організаціями.

Завдання III: Розвиток цілеспрямованої гендерної роботи, як у Раді Європи, так і на національному рівні

Виходячи з цієї задачі, ККПР повинен здійснити такі завдання:

- ✓ розширювати свою діяльність для сприяння цілеспрямованій гендерній роботі і заохочувати в даному контексті обміни інформацією та досвідом між державами-членами стосовно розробки гендерної несеґрегованої статистики, індикаторів, бюджетного забезпечення гендерних підходів, привернення до цих питань уваги громадськості, в галузі освіти і професійної підготовки методів і інструментів для більш широкого втілення цілеспрямованої гендерної політики в практичній діяльності;
- ✓ розвивати в цьому контексті конкретні експертні знання і поширювати їх серед тих, хто здійснює цілеспрямовану гендерну стратегію в державах-членах Ради Європи;
- ✓ передбачати і/або починати, там де це необхідно, в співробітництві з іншими Керівними комітетами Ради Європи, діяльність, спрямовану на сприяння реалізації цілеспрямованої гендерної політики в рамках Ради Європи в різних галузях політики, таких як політика в галузі освіти, соціальна політика, політика в галузі охорони здоров'я, політика щодо біженців і тимчасово переміщених осіб, політика нових інформаційних технологій, молодіжна політика, політика в сфері демографії та стійкого розвитку, політика миру та безпеки, а також політика на рівні місцевого самоврядування;
- ✓ регулярно аналізувати й оцінювати всі юридичні і політичні документи, що повинні бути прийняті Комітетом міністрів з метою уникнення будь-якого нехтування гендерними питаннями у цих документах.

РЕЗОЛЮЦІЯ

РОЛЬ ЖІНОК І ЧОЛОВІКІВ У ПОПЕРЕДЖЕННІ КОНФЛІКТІВ, МИРОБУДІВНИЦТВІ Й У ДЕМОКРАТИЧНИХ ПРОЦЕСАХ НА ЕТАПІ ПІСЛЯ ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ – ГЕНДЕРНІ ПІДХОДИ

1. Міністри держав-учасниць 5-ї конференції міністрів з питань рівності між жінками і чоловіками (Скоп'є, 22-23 січня 2003 року);
2. Нагадуючи про те, що засади плюралістичної демократії, верховенства закону і дотримання прав людини – які є керівними принципами Ради Європи, – складають основу для їхнього співробітництва;
3. Нагадуючи про зобов'язання, що взяли на себе держави-члени Ради Європи відповідно до Європейської конвенції про захист прав людини (1950) і підкреслюючи найважливіше значення Протоколу No. 12, що забороняє дискримінацію;
4. Нагадуючи про Декларацію про рівність між жінками і чоловіками, прийнятую Комітетом міністрів Ради Європи 16 листопада 1988 року, у якій проголошується рівність між жінками і чоловіками як принцип прав людини й обов'язкова умова демократії та соціальної справедливості;
5. Нагадуючи також про Заключну декларацію Другого самміту глав держав і урядів країн-членів Ради Європи (Страсбург, 10-11 жовтня 1997 року), а також про Резолюцію II Європейської конференції міністрів з прав людини (Рим, листопад 2000 року), у яких висловлюється переконаність у тому, що утвердження прав людини та зміцнення плюралістичної демократії сприяє стабільності в Європі і вимагає збалансованого представництва жінок і чоловіків в усіх сферах життя суспільства;
6. Підтверджуючи свої зобов'язання стосовно цілей, викладених у Декларації про рівність між жінками і чоловіками, як основний критерій демократії, прийнятої на Європейській конференції міністрів з питань рівності між жінками і чоловіками (Стамбул, 13-14 листопада 1997 року);
7. Підтверджуючи свою прихильність до Конвенції ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок і відзначаючи особливу роль, що її відіграє Факультативний протокол до конвенції від 10 грудня 1999 року, а також підтверджуючи свої зобов'язання щодо Пекінської декларації і Платформи дій, прийнятих на 4-й Всесвітній конференції ООН зі становища жінок (вересень 1995 року), і Політичної декларації та Підсумкового документа «Пекін +5», прийнятих на спеціальній сесії Генеральної Асамблеї ООН (червень 2000 року);
8. Вітаючи прийняття Радою Безпеки ООН 31 жовтня 2000 року Резолюції 1325 про роль жінок у попередженні та врегулюванні конфліктів і миробудівництві;
9. Вітаючи прийняття Договору про заборону протипіхотних мін (Оттавська угода, грудень 1997 року) і набрання ним чинності 1 березня 1999 року, а також визнаючи, що від широкого використання протипіхотних мін страждають насамперед жінки і діти;
10. Вітаючи прийняття Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності і підкреслюючи ту найважливішу роль, що відіграє Протокол до цієї Конвенції про запобігання і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї;
11. Вітаючи прийняття Римського Статуту Міжнародного кримінального трибуналу (17 липня 1998 року) і набрання ним чинності 1 липня 2002 року, в якому зґвалтування, сексуальне рабство, примус до проституції, насильницька вагітність, насильницька стерилізація або будь-які інші прояви сексуального насильства тієї ж важкості розглядаються як злочини проти людства, коли вони відбуваються як частина широкого чи систематичного нападу по відношенню до будь-якого цивільного населення, коли про цей напад стає відомо;
12. Стурбовані конфліктними ситуаціями, що зберігаються у Європі, розширенням використання різних форм тероризму й інших погроз для демократичної безпеки, що створює серйозну загрозу по відношенню до прав людини, демократії і верховенства закону;
13. Підтверджуючи, що збройні конфлікти мають різні наслідки для жінок і чоловіків і що підхід до застосування міжнародного гуманітарного права з урахуванням гендерних розбіжностей необхідний до, під час і після конфліктів;
14. Пам'ятаючи про те, що більшість жертв конфліктів, включаючи біженців і внутрішньо переміщених осіб, складають жінки і діти;
15. Підтверджуючи ключову роль жінок у попередженні і врегулюванні конфліктів, у миробудівництві та в демократичних процесах на етапі після конфліктів, а також у міжкультурному та міжкультурному діалозі;

16. Відзначаючи із серйозною стурбованістю, що, незважаючи на роль і визнаний внесок жінок у сприяння миру і демократичній безпеці, жінки, як і раніше, знаходяться на другому плані чи виключені з процесів миробудівництва в ході конфліктів, а також у процесах демократизації в суспільствах, котрі знаходяться на перехідному етапі подолання конфліктів, що перешкоджає розвитку суспільств, які живуть у мирних умовах;
17. Вважаючи, що триваюча маргіналізація жінок у цих галузях являє собою даремну витрату ресурсів, навичок і компетенції, і що це знижує шанси на успіх у попередженні конфліктів, миробудівництві та у демократичних процесах на етапі після врегулювання конфліктів;
* * *
18. Згодні з тим, що метою повинна стати розбудова таких демократичних суспільств, де конфлікти будуть розв'язуватися ненасильницьким шляхом, у тому числі через політичний діалог і відповідно до міжнародного права та документів в сфері прав людини;
19. Підкреслюють, що для досягнення даної мети будь-яка політика стосовно миру і безпеки повинна здійснюватися за двома напрямками:
 - а. повномасштабна участь жінок на всіх рівнях прийняття рішень у рамках місцевих, національних, регіональних і міжнародних структур і механізмів попередження, регулюванню, розв'язання конфліктів, у тому числі в мирних переговорах і в процесі демократизації суспільств після конфліктів;
 - б. інтеграція гендерних підходів в усі види діяльності, спрямовані на попередження і врегулювання конфліктів, включаючи мирні угоди, сприяння миру і побудову демократичного суспільства;
20. Закликають уряди та усі організації і групи здійснювати, зміцнювати і підтримувати ініціативи, засновані на стратегіях, викладених у додатку до даної Резолюції;
21. Закликають Комітет міністрів Ради Європи вжити всіх необхідних заходів для досягнення цілей, викладених у даній Резолюції, і зокрема:
 - I організувати зустрічі міністрів і/або політиків європейських країн, присвячені темам, пов'язаним із запобіганням конфліктів, миробудівництвом і демократичними процесами на етапі після врегулювання конфліктів з урахуванням гендерних факторів;
 - II закликають Парламентську Асамблею і Конгрес місцевої і регіональної влади Європи (КМРВЄ) створити мережу, у рамках якої жінки-політики могли б зустрічатися для регулярного обговорення попередження конфліктів і миробудівництва з жіночими неурядовими організаціями, що займаються цією діяльністю;
 - III закликають Конгрес місцевої та регіональної влади Європи підтримувати місцеві організації і групи на місцях, що працюють на місцевому рівні з питань миру і безпеки, і сприяти їм в утворенні мереж;
 - IV забезпечувати виконання Рекомендації No. (2000) 11 про дії проти торгівлі людьми з метою сексуальної експлуатації і Рекомендації Res (2002) 5 про захист жінок від насильства;
 - V прийняти Рекомендацію про збалансовану участь жінок і чоловіків у політиці й у процесі прийняття рішень, а також уживати необхідних заходів для виконання даної Рекомендації;
 - VI закликають Керівний комітет з питань рівності між жінками і чоловіками (ККПР) розвивати свою діяльність стосовно ролі жінок і чоловіків у запобіганні конфліктам, миробудівництві та демократичних процесах на етапі після врегулювання конфліктів, у тому числі діяльність, пов'язану з внеском жінок у міжкультурний і міжрелігійний діалог;
 - VII закликають свій комітет експертів ад-хок з юридичних питань територіального притулку, біженців і осіб без громадянства розглянути можливість приймати як підставу для надання притулку переслідування на основі гендерного чинника;
22. Дійшли згоди щодо стратегій, викладених у додатку до даної Резолюції.

Додаток

Стратегії миробудівництва для суспільств на етапі змін

1. Права людини для жінок і ненасильницьке врегулювання конфліктів

Урядам пропонується:

- а. організувати зустрічі між міністрами, особами, які приймають рішення, і неурядовими організаціями, що займаються попередженням і врегулюванням конфліктів, а також миробудівництвом;
- б. сприяти включенню прав людини, попередження і врегулювання конфліктів, взаєморозуміння, культури миру і рівності статей у формальну й неформальну освіту на всіх рівнях;
- в. надавати підготовку в галузі прав людини і рівності статей, коли це необхідно, для тих, хто бере участь у попередженні конфліктів, миробудівництві і демократичних процесах на етапі після подолання конфліктів;
- г. уживати заходів, спрямованих на заохочення молоді, у першу чергу молодих жінок, на участь у попередженні конфліктів і в процесі миробудівництва;
- г. підвищувати усвідомлення громадськістю порушень прав людини по відношенню до жінок під час і після конфліктів, а також стосовно побутового насильства, насильства, пов'язаного з гендерними факторами, сексуального насильства і торгівлі з метою сексуальної й економічної експлуатації;
- д. надавати інформацію про міжнародне право і документи в сфері прав людини, включаючи ті документи, що стосуються прав людини для жінок, особливо з використанням нових інформаційних технологій;
- є. заохочувати і підтримувати створення мереж серед неурядових організацій, у першу чергу жіночих організацій, що займаються запобіганням і врегулюванням конфліктів, а також миробудівництвом;

Урядам і міжнародним організаціям пропонується:

- а. сприяти і підтримувати жіночі регіональні проекти в галузі попередження і врегулювання конфліктів і миробудівництва, як у межах окремих країн, так і між країнами;
- б. заохочувати роботу НУО, що займаються питаннями миру, насамперед надаючи їм відповідну технічну, організаційну і фінансову підтримку;

Неурядовим організаціям пропонується:

- а. розвивати у великих масштабах транскордонну миротворчу діяльність і проекти за участю партнерів із сусідніх країн;
- б. вишукувати засоби створення зв'язків між давно діючими організаціями та мережами в галузі прав людини, аби забезпечити більшу кількість інформації про їхню роботу;
- в. докладати зусиль для розширення співробітництва НУО з особами, відповідальними за прийняття рішень, аби інтереси, досвід, ініціативи і рішення, пропонувані НУО, враховувалися як важливий внесок у процесі прийняття рішень;

ЗМІ пропонується:

- а. утримуватися від поширення стереотипів, заснованих на гендерних, етнічних і релігійних факторах;
- б. зміцнювати мир, розробляючи програми, що сприяють рівності статей і відмовленню від дискримінації, розширюють взаємне розуміння і протидіють нетерпимості та расизму.

2. Збалансована участь жінок і чоловіків у прийнятті рішень

Урядам пропонується:

- а. розпочати здійснення необхідних заходів для визнання і сприяння рівним та індивідуальним правам жінок і чоловіків щодо участі в політичному житті, зокрема шляхом боротьби з практикою сімейного голосування;
- б. ужити заходів, спрямованих на розширення числа жінок в органах прийняття рішень у політичному і громадському житті на всіх рівнях, у тому числі завдяки прийняттю законодавства і вживанню спеціальних заходів стосовно політичних партій, соціальних партнерів, інших професійних організацій, суспільних інститутів і т.ін.;
- в. уживати заходів для досягнення гендерної рівноваги при офіційних призначеннях у комітети чи в місії;

- г. уживати необхідних заходів для забезпечення того, щоб жінки мали рівні можливості досягати всіх рівнів на дипломатичній службі;
- г. збільшувати число жінок-кандидатів на високі керівні посади в міжнародних організаціях;
- д. забезпечувати участь жінок на всіх етапах запобігання і врегулювання конфліктів і на етапі відновлення, у тому числі в мирному врегулюванні і переговорах;
- е. уживати необхідних заходів з підготовки посередників у врегулюванні конфліктів, місіях миру й операціях з підтримки миру, з урахуванням гендерних факторів;
- є. сприяти тому, аби парламенти і місцеві й регіональні влади аналізували свій робочий графік і методи роботи для того, щоб дозволяти законодавцям – як жінкам, так і чоловікам – поєднувати свою роботу із сімейним життям;
- ж. заохочувати роботу НУО, що займаються підвищенням можливостей жінок в галузі активного цивільного життя, насамперед шляхом надання необхідної організаційної та фінансової підтримки;

Міжнародним організаціям пропонується:

- а. підтримувати професійну підготовку жінок, що прагнуть брати активну участь в галузі попередження і врегулювання конфліктів;
- б. забезпечувати збалансовану участь жінок і чоловіків у своєму штаті співробітників і в місіях на місцях;

НУО і політичним партіям пропонується:

- а. організувати підготовку жінок для активної участі в суспільному житті, а також для участі в процесі прийняття політичних і суспільних рішень;
- б. організувати на широкій основі, на місцевому, національному, регіональному і міжнародному рівнях, підтримку для тих жінок, що вже беруть участь у політичному чи громадському житті на всіх рівнях суспільства, для того щоб забезпечити їхню активну участь у роботі по відбудові на етапі після врегулювання конфліктів;

3. Рівність статей і основні напрямки зусиль у гендерній сфері

Урядам пропонується:

- а. у повному обсязі виконувати міжнародні документи і програми, спрямовані на підвищення ролі і потенціалу жінок, а також уживати необхідних заходів для перекладу цих документів і програм на національні мови і широке поширення їх серед громадськості;
- б. приймати і здійснювати процедури, спрямовані на сприяння гендерній рівності, та інтегрувати гендерні фактори в межах своєї політики міжнародного співробітництва;
- в. здійснювати аналіз, з урахуванням гендерних положень, свого законодавства в сфері запобігання конфліктам, миробудівництва та демократичних процесів на етапі після подолання конфліктів, а також проводити систематичну оцінку впливу гендерних факторів на законодавчі процеси, політику, програми і виділення бюджетних асигнувань;

Урядам і міжнародним організаціям пропонується:

- а. заохочувати і підтримувати національні і транснаціональні дослідження з проблематики жінок і з питань рівності статей у зв'язку з попередженням конфліктів, миробудівництвом і демократичними процесами на етапі після подолання конфліктів;
- б. інтегрувати фактори рівності статей у планування, розробку і здійснення миротворчих операцій з підтримки миру і надання гуманітарної допомоги;
- в. включати підготовку з урахуванням гендерних факторів для учасників у міжнародних операціях і врегулювання конфліктів;
- г. розробляти, вдосконалювати та застосовувати кодекси поведінки для учасників операцій з підтримки миру і врегулювання конфліктів для попередження усіх форм насильства по відношенню до жінок;
- г. надавати допомогу жертвам конфліктів, включаючи біженців і внутрішньо переміщених осіб, приділяючи особливу увагу потребам жінок і дівчат, зокрема, удовам загиблих на війні, родинам, у яких головою родини є жінка, а також сиротам;
- д. створювати спеціальні гендерно орієнтовані програми лікування жінок і чоловіків від травм і надавати їм необхідну підготовку і навички для того, щоб вони могли виживати на етапі після врегулювання конфліктів.